

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

(011/2019)¹

19.9.2023

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αρχές που ισχύουν σε υποθέσεις ασυλίας

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 7, 8 και 9 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 του Κανονισμού,
- έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

όρισε τις ακόλουθες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 13 του Κανονισμού:

Μέρος Ι – Γενικές αργές

1. Η βουλευτική ασυλία κατοχυρώνει την ανεξαρτησία του Κοινοβουλίου ως οργάνου και των βουλευτών του και δεν αποτελεί προσωπικό προνόμιο των βουλευτών.
2. Η επιτροπή δεν είναι δικαστικό όργανο.
3. Σκοπός της βουλευτικής ασυλίας είναι η προστασία του Κοινοβουλίου και των βουλευτών του από δικαστικές διαδικασίες που αφορούν δραστηριότητες που ασκούνται κατά την επιτέλεση των κοινοβουλευτικών καθηκόντων και οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τα καθήκοντα αυτά.
4. Οι αρχές των κρατών μελών αποφασίζουν επί της ενοχής ή μη του βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης, καθώς και για τη νομιμότητα των δικαστικών διαδικασιών. Η επιτροπή δεν εξετάζει παρόμοια ζητήματα. Η επιτροπή

¹ Όπως τροποποιήθηκε στις 30 Μαΐου 2023 και 19 Σεπτεμβρίου 2023.

αποφασίζει απλώς εάν υφίστανται εμπόδια στην εφαρμογή των δικαστικών διαδικασιών, τα οποία απορρέουν από την ανάγκη να διαφυλάσσεται η ανεξαρτησία του Κοινοβουλίου.

5. Στο πλαίσιο των υποθέσεων ασυλίας, η επιτροπή δεν εξετάζει την ποιότητα των εθνικών νομικών και δικαστικών συστημάτων. Η επίκληση των αδυναμιών των εθνικών δικαστικών συστημάτων δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει αποφάσεις κατά της άρσης της ασυλίας ή υπέρ της υπεράσπισης της ασυλίας βουλευτή.

Μέρος II – Διαδικασία

Εισηγητές

6. Η επιτροπή ορίζει έναν εισηγητή για κάθε υπόθεση ασυλίας.
7. Για τον σκοπό αυτό, κάθε πολιτική ομάδα προτείνει ένα βουλευτή ως μόνιμο εισηγητή για υποθέσεις ασυλίας, ο οποίος εκτελεί χρέη συντονιστή, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τις εν λόγω υποθέσεις χειρίζονται πεπειραμένοι βουλευτές. Οι πολιτικές ομάδες διασφαλίζουν ότι ορίζουν ως μόνιμους εισηγητές βουλευτές με τη μεγαλύτερη δυνατή ακεραιότητα.
8. Ο ρόλος του εισηγητή σε κάθε υπόθεση ασυλίας εναλλάσσεται εκ περιτροπής και σε ισότιμη βάση μεταξύ των πολιτικών ομάδων. Ωστόσο, ο εισηγητής και ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης δεν μπορούν να είναι μέλη της ίδιας πολιτικής ομάδας ή να προέρχονται από το ίδιο κράτος μέλος.

Χειρισμός των υποθέσεων ασυλίας

9. Η επιτροπή και ο εισηγητής καταβάλλουν προσπάθειες ώστε η εξέταση κάθε υπόθεσης ασυλίας να ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν, λαμβάνοντας υπόψη τον περίπλοκο χαρακτήρα της κάθε υπόθεσης.
10. Η εξέταση κάθε υπόθεσης ασυλίας περιλαμβάνει αρχική παρουσίαση από τον εισηγητή, προαιρετική ακρόαση, ανταλλαγή απόψεων και ψηφοφορία βάσει σχεδίου έκθεσης του εισηγητή.

Χρόνος ομιλίας

11. Λόγω του περιορισμένου χρόνου που διαθέτει η επιτροπή για να εξετάσει υποθέσεις ασυλίας, ο χρόνος ομιλίας σε υποθέσεις ασυλίας ρυθμίζεται με αυστηρότητα από τον Πρόεδρο.
12. Κατά την έναρξη και την περάτωση της εξέτασης υποθέσεων ασυλίας, ο εισηγητής λαμβάνει εν συντομίᾳ τον λόγο για χρονικό διάστημα πέντε λεπτών περίπου για κάθε υπόθεση.
13. Κατά την ανταλλαγή απόψεων μπορούν να παρέμβουν εν συντομίᾳ και άλλοι βουλευτές· έκαστος δε εξ αυτών διαθέτει χρόνο ομιλίας δύο λεπτών περίπου. Όταν πραγματοποιείται ακρόαση, οι βουλευτές μπορούν επίσης να λάβουν εν συντομίᾳ τον λόγο προκειμένου να υποβάλουν ερωτήσεις.

Ακροάσεις

14. Οι ακροάσεις έχουν προαιρετικό χαρακτήρα, και συνεπώς ένας βουλευτής μπορεί να παραιτηθεί του δικαιώματός του να ακουστεί σε μια υπόθεση ασυλίας. Επιπλέον, ο εισηγητής ενημερώνει τον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης ότι η ακρόαση παρέλκει σε απλές ή μη αμφισβητούμενες υποθέσεις.
15. Ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης δικαιούται να ακουστεί στη γλώσσα του υπό τον όρο ότι αυτή αποτελεί επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
16. Όταν πρόκειται να διεξαχθεί ακρόαση η επιτροπή καλεί τον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης να ακουστεί κατά την προσεχή δυνατή συνεδρίαση της επιτροπής. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις ή προτιμήσεις βουλευτών, με εξαίρεση τον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης καθώς και τον εισηγητή. Όταν δεν είναι δυνατόν η ακρόαση βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης να διεξαχθεί εντός εύλογης προθεσμίας, για παράδειγμα για σοβαρούς ιατρικούς λόγους, η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς διεξαγωγή ακρόασης.
17. Όταν ο βουλευτής του οποίου η ασυλία τελεί υπό συζήτηση αδυνατεί να έχει φυσική παρουσία στην ακρόαση λόγω στέρησης της ελευθερίας του συνεπεία κράτησης ή φυλάκισης, είτε για μέρος είτε για το σύνολο της θητείας του, και έχει εκφράσει τη βούλησή του να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του, η ακρόαση πραγματοποιείται με την εξ αποστάσεως συμμετοχή του ενδιαφερόμενου βουλευτή μέσω ασφαλούς πλατφόρμας που παρέχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διαφυλαχθεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των διαδικασιών και της ακρόασης: στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζονται κατ' αναλογία όλες οι σχετικές με την φυσική παρουσία στη συνεδρίαση διατάξεις. Κατά περίπτωση, πραγματοποιούνται ad hoc ρυθμίσεις για την εν λόγω ακρόαση με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.
18. Στις προσκλήσεις σε ακροάσεις εφαρμόζεται το άρθρο 9 παράγραφος 6 τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο.
19. Σε κάθε υπόθεση λαμβάνει χώρα μόνο μια ακρόαση. Σε εξαιρετικά περίπλοκες, ωστόσο, υποθέσεις, ο εισηγητής μπορεί να προτείνει στην επιτροπή να πραγματοποιηθεί και δεύτερη ακρόαση. Επί της προτάσεως αυτής διεξάγεται ψηφοφορία στην επιτροπή.
20. Ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης ή ο βουλευτής που τον εκπροσωπεί μπορούν να λάβουν το λόγο μόνο κατά τη διάρκεια της προαιρετικής ακρόασης. Ο βουλευτής μπορεί να προβεί σε εισαγωγική δήλωση, η διάρκεια της οποίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δεκαπέντε περίπου λεπτά. Στη συνέχεια απαντά εν συντομία στις ερωτήσεις που υποβάλλουν άλλοι βουλευτές.
21. Ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης μπορεί να εκπροσωπείται μόνο από άλλον εν ενεργεία βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο οποίος δεν θα πρέπει να είναι μέλος ή αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η ακρόαση πραγματοποιείται μόνο με φυσική παρουσία.

22. Στις ακροάσεις, ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης, μπορεί να επικουρείται από δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο. Ο δικηγόρος ή ο νομικός σύμβουλος δεν δικαιούται να λαμβάνει τον λόγο αλλά μπορεί κατά τη διάρκεια της ακρόασης να παρέχει συμβουλές στον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν πληρώνει τις δαπάνες ταξιδίου του εν λόγω δικηγόρου ή νομικού συμβούλου.

Δικαιολογητικά έγγραφα

23. Υπό την εποπτεία του εισηγητή, η γραμματεία μεριμνά για τη μετάφραση των σημαντικών για την απόφαση της επιτροπής εγγράφων στις γλώσσες εργασίας της επιτροπής. Στις περισσότερες περιπτώσεις η μετάφραση αυτή αφορά μόνο το επίσημο αίτημα για την άρση ή υπεράσπιση της ασυλίας καθώς και το κατηγορητήριο ή το δικόγραφο της αγωγής.
24. Ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης μπορεί να υποβάλλει συμπληρωματικά έγγραφα που αφορούν την υπόθεσή του, πέρα από τα έγγραφα που έχουν ήδη υποβάλει οι εθνικές αρχές.
25. Μη συναφή με την απόφαση της επιτροπής έγγραφα δεν μεταφράζονται.
26. Η τελική απόφαση για το αν ένα δεδομένο έγγραφο θα πρέπει ή όχι να μεταφραστεί επαφίεται στον εισηγητή. Όταν λαμβάνει την απόφαση αυτή, ο εισηγητής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κόστος της μετάφρασης του εγγράφου στις γλώσσες εργασίας της επιτροπής.

Μέρος III – Εμπιστευτικότητα

27. Σε υποθέσεις ασυλίας, η επιτροπή εφαρμόζει αυτομάτως την εμπιστευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 221.

Πρόσβαση στην αίθουσα

28. Οι υποθέσεις ασυλίας εξετάζονται πάντοτε κεκλεισμένων των θυρών. Η γραμματεία, επικουρούμενη από τους κλητήρες, μεριμνά ώστε στην αίθουσα να παρίστανται μόνο τα εξής άτομα:
- α) τα μέλη και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων·
- β) όταν λαμβάνει χώρα ακρόαση, ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης ή, εάν ο ίδιος αδυνατεί να παρίσταται, ο βουλευτής που τον εκπροσωπεί και, κατά περίπτωση, ο δικηγόρος ή ο νομικός σύμβουλος του βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης, καθώς και κάθε άλλος βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μόνο για τη διάρκεια της εκάστοτε ακρόασης·
- β (νέο) σε περίπτωση ψηφοφορίας, οι αναπληρωτές που αναφέρονται στο άρθρο 209 παράγραφος 7 διορίζονται δεόντως και εγγράφως από τακτικό μέλος της επιτροπής και κοινοποιούνται εγγράφως στον πρόεδρο πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της επιτροπής, μόνο για τη διάρκεια της ψηφοφορίας· ο πρόεδρος μπορεί κατ' εξαίρεση

να επιτρέψει την παρουσία του αναπληρωτή που αναφέρεται στο άρθρο 209 παράγραφος 7 κατά την εξέταση του σχεδίου έκθεσης που προβλέπεται στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης αμέσως πριν από την ψηφοφορία· στην περίπτωση αυτή, ο αναπληρωτής που αναφέρεται στο άρθρο 209 παράγραφος 7 δεν συμμετέχει στη συζήτηση και δεν του διαβιβάζονται έγγραφα σχετικά με την υπόθεση·

γ) το προσωπικό της γραμματείας της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και το λοιπό προσωπικό της Γενικής Γραμματείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι εργασίες των οποίων επιτάσσουν την παρουσία τους για την ορθή διεξαγωγή της συνεδρίασης·

δ) το προσωπικό των πολιτικών ομάδων και της γραμματείας των μη εγγεγραμμένων βουλευτών που συνήθως παρακολουθούν τις εργασίες της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων, των οποίων οι εργασίες επιτάσσουν την παρουσία τους και των οποίων τα ονόματα έχουν κοινοποιηθεί γραπτώς στη γραμματεία της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων·

ε) ένας διαπιστευμένος κοινοβουλευτικός βοηθός του προέδρου και οι μόνιμοι εισηγητές για τις ασυλίες των οποίων το έργο επιτάσσει την παρουσία τους και των οποίων τα ονόματα έχουν κοινοποιηθεί γραπτώς στη γραμματεία της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων.

Για τους σκοπούς των στοιχείων γ): - ε) του σημείου 28, οι ασκούμενοι δεν θεωρούνται μέλη του προσωπικού ή διαπιστευμένοι κοινοβουλευτικοί βοηθοί και δεν τους χορηγείται πρόσβαση.

29. Πρόσβαση δεν επιτρέπεται σε άλλα πρόσωπα. Αυτός ο περιορισμός πρόσβασης ισχύει ιδίως για τους βοηθούς του βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης. Η προεδρία μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέψει μεμονωμένες εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό.
30. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης υποθέσεων ασυλίας, οι παριστάμενοι δεν επιτρέπεται να καταγράφουν τις συνεδριάσεις με ακουστικά ή οπτικά μέσα. Στα πρακτικά δεν αναφέρεται λεπτομερώς το περιεχόμενο των συζητήσεων, ωστόσο καταγράφονται οι αποφάσεις που λαμβάνονται.

Πρόσβαση σε έγγραφα

31. Τα έγγραφα που μεταφράζονται για τις ανάγκες της επιτροπής διανέμονται από τη γραμματεία, υπό μορφή ανακοίνωσης προς τα μέλη, πριν από κάθε συνεδρίαση στην οποία πρόκειται να εξετασθεί η συγκεκριμένη υπόθεση ασυλίας. Η ανακοίνωση προς τα μέλη διανέμεται μόνο στον πρόεδρο (σε περίπτωση που τη συνεδρίαση προεδρεύει αντικαταστάτης, η ανακοίνωση προς τα μέλη αποστέλλεται επίσης στον αντιπρόεδρο που προεδρεύει της συνεδρίασης), στους μόνιμους εισηγητές για υποθέσεις ασυλίας, σε ένα μέλος του προσωπικού των πολιτικών ομάδων για κάθε ομάδα και σε ένα μέλος της γραμματείας των μη εγγεγραμμένων βουλευτών που παρακολουθεί τις υποθέσεις ασυλίας, σε δύο μέλη της Νομικής Υπηρεσίας που ασχολούνται με υποθέσεις ασυλίας και στα μέλη της γραμματείας της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων που ασχολούνται με υποθέσεις ασυλίας. Το ίδιο ισχύει και για κάθε περαιτέρω ανακοίνωση προς τα μέλη που θα μπορούσε να εκδοθεί σε σχέση με συγκεκριμένη

υπόθεση ασυλίας. Η ανακοίνωση προς τα μέλη δεν διανέμεται σε κανέναν άλλο. Η διαβίβαση πραγματοποιείται μέσω προστατευμένου με κωδικό πρόσβασης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

31α. (νέο) Οι πολιτικές ομάδες και η γραμματεία των μη εγγεγραμμένων βουλευτών κοινοποιούν στη γραμματεία της επιτροπής το όνομα του πολιτικού συμβούλου/μέλους της γραμματείας των μη εγγεγραμμένων βουλευτών που είναι υπεύθυνος για υποθέσεις ασυλίας, και ιδίως για κάθε συγκεκριμένη υπόθεση ασυλίας. Η Νομική Υπηρεσία κοινοποιεί στη γραμματεία της επιτροπής τα ονόματα των δύο μελών της που ασχολούνται με υποθέσεις ασυλίας και παραλαμβάνει την ανακοίνωση προς τα μέλη.

31β. (νέο) **Ενημερωτικό σημείωμα προς τα μέλη** διανέμεται σε όλα τα μέλη ή αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων, στο προσωπικό των πολιτικών ομάδων και στη γραμματεία των μη εγγεγραμμένων βουλευτών που συνήθως συμμετέχουν στις εργασίες της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων, καθώς και σε άλλα αρμόδια μέλη του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· το ενημερωτικό σημείωμα αναφέρει τα εξής:

α) σε περίπτωση αιτημάτων για την άρση ασυλίας: την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ή την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία που ζητεί την άρση της ασυλίας (άρθρο 9 παράγραφος 1), την αρμόδια αρχή που διαβίβασε το αίτημα στο ΕΚ ή την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (άρθρο 9 παράγραφος 12), καθώς και τις κατηγορίες που απαγγέλλονται στον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης·

β) σε περίπτωση αιτημάτων για την υπεράσπιση ασυλίας: το όνομα του ενδιαφερόμενου βουλευτή ή του πρώην βουλευτή και τον συντάκτη του αιτήματος (άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2) και τη σύνοψη του περιεχομένου του αιτήματος.

32. Τα μέλη ή τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης μπορούν να συμβουλεύονται αυτοπροσώπως τον πλήρη φάκελο στους χώρους της γραμματείας στις Βρυξέλλες, μόνο κατόπιν ραντεβού. Ο φάκελος δεν δανείζεται και δεν διατίθεται για την πραγματοποίηση οποιαδήποτε μορφής αντιγράφων. Κανένα άλλο πρόσωπο δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στον φάκελο, εκτός εάν πρόκειται για τον βουλευτή που εκπροσωπεί τον βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης ή τον δικηγόρο ή τον νομικό σύμβουλο του βουλευτή η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης. Για τις τελευταίες δύο περιπτώσεις η προεδρία αποφασίζει όσον αφορά την πρόσβαση στο φάκελο.

Για τους σκοπούς της εξέτασης του φακέλου, δημιουργείται αίθουσα ανάγνωσης στους χώρους της γραμματείας στις Βρυξέλλες, η οποία είναι διαθέσιμη, μόνο κατόπιν ραντεβού, από τις 9.00 έως τις 18.00 από Δευτέρα έως Πέμπτη και από τις 9.00 έως τις 14.00 την Παρασκευή, από την 5η εργάσιμη ημέρα πριν από την ημερομηνία της συνεδρίασης της επιτροπής, όταν μια συγκεκριμένη υπόθεση ασυλίας εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη της επιτροπής, έως την ημέρα που η επιτροπή εγκρίνει σχέδιο έκθεσης για την εν λόγω υπόθεση ασυλίας.

Τήρηση της εμπιστευτικής διαδικασίας

33. Σε υποθέσεις ασυλίας τηρείται η εμπιστευτική διαδικασία. Ειδικότερα, καταβάλλεται κάθε προσπάθεια προκειμένου να υπάρχει απόλυτη εγεμύθεια όσον αφορά τις ακροάσεις σε θέματα ασυλίας. Εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 221 του Κανονισμού και οι σχετικές πειθαρχικές διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Μέρος IV – Αποφάσεις σε υποθέσεις ασυλίας

Σχέδιο έκθεσης και ψηφοφορία

34. Ο εισηγητής, μόλις του το επιτρέψει η εξέλιξη της διαδικασίας, καταρτίζει σχέδιο έκθεσης το οποίο εξετάζεται από την επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό, ο εισηγητής λαμβάνει υπόψη του το χρόνο που απαιτείται για τη μετάφραση και τις συζητήσεις πριν από την ψηφοφορία.
35. Ακολουθεί ψηφοφορία στην επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν, δηλαδή το συντομότερο μετά την ανταλλαγή απόψεων και/ή την ενδεχόμενη ακρόαση, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της υπόθεσης.
36. Σύμφωνα με την πρακτική της επιτροπής δεν υποβάλλονται τροπολογίες στο σχέδιο έκθεσης λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των διαδικασιών σε υποθέσεις ασυλίας. Πραγματοποιείται ψηφοφορία στο πλαίσιο της οποίας μπορεί να υπερψηφιστεί ή να καταψηφιστεί η πρόταση που περιλαμβάνεται στο σχέδιο έκθεσης.
37. Στην ψηφοφορία συμμετέχουν μόνο τα μέλη ή τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού, οι αναπληρωτές διορίζονται εγγράφως από ένα τακτικό μέλος της επιτροπής και ανακοινώνονται στον πρόεδρο πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
38. Όταν η πλειοψηφία των μελών ψηφίζει κατά της πρότασης που περιλαμβάνεται στο σχέδιο έκθεσης, θεωρείται ότι έχει εγκριθεί απόφαση με αντίθετο περιεχόμενο. Η τελική έκθεση επαναδιατυπώνεται καταλλήλως υπό την εποπτεία της προεδρίας.
39. Οι εκθέσεις που εγκρίνονται εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης της ολομέλειας.

Άρση της βουλευτικής ασυλίας

40. Τα αιτήματα για την άρση της ασυλίας βασίζονται στο άρθρο 9 του Πρωτοκόλλου. Όταν η δικαστική διαδικασία λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος όπου έχει εκλεγεί ο βουλευτής, εφαρμόζεται το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους ωσάν ο βουλευτής η ασυλία του οποίου αποτελεί αντικείμενο εξέτασης να ήταν βουλευτής του εθνικού κοινοβουλίου. Σε περίπτωση που η δικαστική διαδικασία λαμβάνει χώρα σε άλλο κράτος μέλος, οι βουλευτές απολαύουν ασυλίας από κάθε μέτρο κράτησης και δίωξης. Όταν η δικαστική διαδικασία λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος όπου έχει εκλεγεί ο βουλευτής, η απαίτηση ή μη του αιτήματος για την άρση της ασυλίας αποτελεί συνεπώς ζήτημα ρυθμιζόμενο από το εθνικό δίκαιο.

41. Η επιτροπή δεν μπορεί να άρει την ασυλία ενός βουλευτή σε περίπτωση που η έρευνα, η κράτηση ή η δίωξη αφορά γνώμη εκφρασθείσα ή ψήφο δοθείσα κατά την άσκηση των καθηκόντων του βουλευτή σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή το αίτημα για την άρση της ασυλίας δεν θα ήταν παραδεκτό.
42. Ένας βουλευτής εκφράζει τη γνώμη του στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του εφόσον η γνώμη αυτή διατυπώνεται εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο βουλευτής θεωρείται ότι εκφράζει τη γνώμη του στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του και όταν προβαίνει σε μια υποκειμενική εκτίμηση που διατυπώνει μεν εκτός Κοινοβουλίου, αυτή συναρτάται ωστόσο άμεσα και προδήλως με την άσκηση των καθηκόντων του ως βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη μιας τέτοιας άμεσης και πρόδηλης συνάρτησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας και το περιεχόμενο της σχετικής υποκειμενικής εκτίμησης.
43. Οταν η εν λόγω δικαστική διαδικασία δεν αφορά γνώμη εκφρασθείσα ή ψήφο δοθείσα κατά την άσκηση των καθηκόντων του βουλευτή, η ασυλία θα πρέπει να αίρεται, εκτός εάν δημιουργείται η εντύπωση ότι η δίωξη ασκείται με πρόθεση να παρεμποδιστεί η πολιτική δραστηριότητα του βουλευτή και συνεπώς να θιγεί η ανεξαρτησία του Κοινοβουλίου (*fumus persecutionis*).
44. Οταν έχει υποβληθεί αίτημα για την άρση της ασυλίας αλλά είναι σαφές ότι ο βουλευτής τον οποίο αφορά το αίτημα δεν απολαύει ασυλίας, τότε το αίτημα θα πρέπει να θεωρείται μη παραδεκτό. Η επιτροπή δεν συντάσσει έκθεση αλλά αποστέλλει επιστολή προς τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου με την οποία του συνιστά να θεωρήσει το αίτημα ως μη παραδεκτό. Η επιτροπή πραγματοποιεί ψηφοφορία σχετικά με την επιστολή. Εάν ο Πρόεδρος συμφωνεί με την εκτίμηση της επιτροπής, προβαίνει σε σχετική ανακοίνωση στην ολομέλεια και η εξέταση της υπόθεσης περατώνεται χωρίς περαιτέρω ενέργειες εκ μέρους της επιτροπής.

Υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών

45. Τα αιτήματα για την υπεράσπιση της ασυλίας ενός βουλευτή ή πρώην βουλευτή πρέπει να αφορούν παραβίαση των προνομίων ή ασυλιών που αναγνωρίζονται βάσει των άρθρων 7, 8 και 9 του Πρωτοκόλλου. Παρόμοια αιτήματα πρέπει συνεπώς να έχουν ως αντικείμενο:
 - α) διοικητικό ή άλλο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας ενός βουλευτή που μεταβαίνει στον τόπο συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή επιστρέφει από αυτόν.
 - β) μη παροχή των κατάλληλων διευκολύνσεων όσον αφορά τους τελωνειακούς και συναλλαγματικούς ελέγχους.
 - γ) έρευνα, κράτηση ή δίωξη σε συνάρτηση με γνώμη εκφρασθείσα ή ψήφο δοθείσα κατά την άσκηση των κοινοβουλευτικών καθηκόντων ενός βουλευτή.
 - δ) μη υποβολή εκ μέρους των αρχών ενός κράτους μέλους αιτήματος για την άρση της ασυλίας σύμφωνα με το άρθρο 9 του Πρωτοκόλλου, σε περίπτωση που είχαν σχετική υποχρέωση.
46. Το αίτημα για την υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών μπορεί κατ' εξαίρεση να γίνει δεκτό, όταν η υπόθεση αφορά γνώμη εκφρασθείσα ή ψήφο δοθείσα κατά την

άσκηση των καθηκόντων ενός βουλευτή ή περίπτωση που οι εθνικές αρχές δεν υπέβαλαν αίτημα για την άρση της ασυλίας μολονότι είχαν σχετική υποχρέωση.

47. Ένας βουλευτής εκφράζει τη γνώμη του στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του εφόσον η γνώμη αυτή διατυπώνεται εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο βουλευτής θεωρείται ότι εκφράζει τη γνώμη του στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του και όταν προβαίνει σε μια υποκειμενική εκτίμηση που διατυπώνει μεν εκτός Κοινοβουλίου, αυτή συναρτάται ωστόσο άμεσα και προδήλως με την άσκηση των καθηκόντων του ως βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη μιας τέτοιας άμεσης και πρόδηλης συνάρτησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας και το περιεχόμενο της σχετικής υποκειμενικής εκτίμησης.
48. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απόφαση για την υπεράσπιση της ασυλίας ενός βουλευτή δεν δεσμεύει νομικά τις εθνικές διωκτικές ή δικαστικές αρχές. Οι αρχές αυτές είναι ωστόσο υποχρεωμένες να αναστείλουν τη δίωξη και να λάβουν υπόψη τους μια τέτοια απόφαση.
49. Το αίτημα για την υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών δεν είναι παραδεκτό όταν έχει ήδη υποβληθεί αίτημα για την άρση της ασυλίας ή έχει ληφθεί απόφαση σε συνάρτηση με τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Η εξέταση αιτήματος για την υπεράσπιση της ασυλίας περατώνεται εφόσον υποβληθεί αίτημα για την άρση της ασυλίας με βάση τα ίδια πραγματικά περιστατικά.
50. Επιπλέον, αίτημα για την υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών δεν είναι παραδεκτό όταν έχει ήδη υποβληθεί ή έχει κριθεί ανάλογο αίτημα. Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία έχει υποβληθεί αίτημα επανεξέτασης συνοδευόμενο από νέα ουσιώδη στοιχεία από τα οποία προκύπτει παραβίαση των προνομίων ή ασυλιών που χορηγεί το σχετικό Πρωτόκολλο².
51. Όταν η επιτροπή φρονεί ότι ένα αίτημα είναι μη παραδεκτό με βάση τα προηγηθέντα σημεία, δεν συντάσσει έκθεση αλλά διαβιβάζει στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου επιστολή με την οποία του συνιστά να θεωρήσει το αίτημα ως μη παραδεκτό. Η επιτροπή πραγματοποιεί ψηφοφορία σχετικά με την επιστολή. Εάν ο Πρόεδρος συμφωνεί με την εκτίμηση της επιτροπής, προβαίνει σε σχετική ανακοίνωση στην ολομέλεια και η εξέταση της υπόθεσης περατώνεται χωρίς περαιτέρω ενέργειες εκ μέρους της επιτροπής.
52. Εάν ωστόσο η επιτροπή πιστεύει ότι το αίτημα επανεξέτασης είναι παραδεκτό και συνοδεύεται από νέα ουσιώδη στοιχεία, ενημερώνει τον Πρόεδρο και εξετάζει το αίτημα ακολουθώντας τις διαδικασίες που θα ακολουθούσε εάν επρόκειτο για νέα υπόθεση.

Μέρος V – Συμπεράσματα

53. Η παρούσα ανακοίνωση προς τα μέλη αντικαθιστά όλες τις προηγούμενες ανακοινώσεις και κάθε άλλο έγγραφο της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων σχετικά με

² EE C 310/261

τις πρακτικές και τις λεπτομέρειες της εργασίας στον τομέα των ασυλιών.

Εγκρίθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2019.